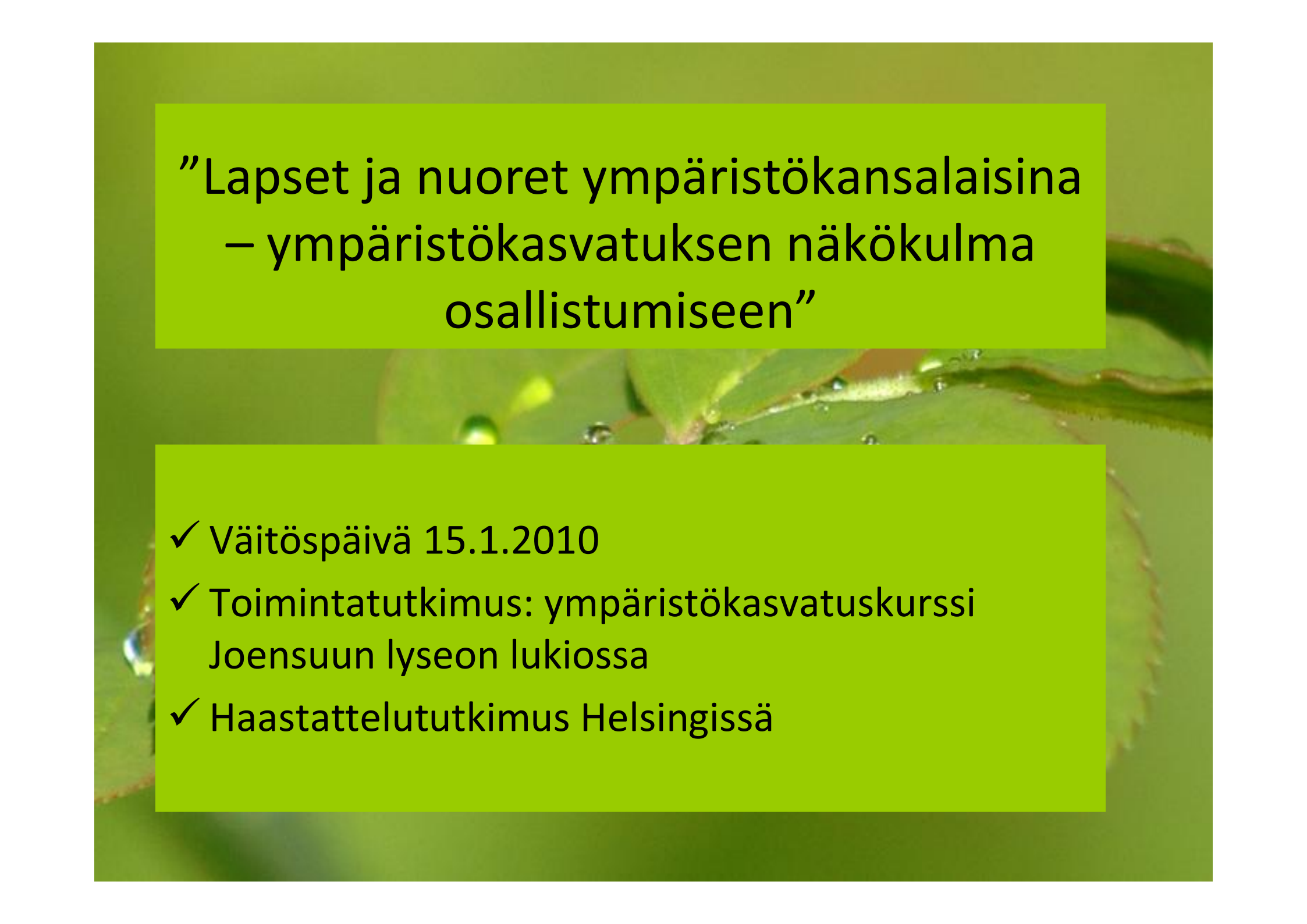

Diagnoosi: Maailmantuska - reseptejä lasten ympäristöhuolen käsittelyyn

Sanna Koskinen
Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus
(Bio- ja ympäristötieteiden laitos, HY)
sanna.k.koskinen@hel.fi

Kestävän kehityksen toteutuminen
on riippuvaista
sellaisen sukupolven kasvattamisesta,
joka ymmärtää ihmisen toiminnan ja ympäristön
hyvinvoinnin yhteyden
ja joka näkee itsensä osallisena
kestävän tulevaisuuden rakentamisessa.

(Heft & Chawla 2006)

”Lapset ja nuoret ympäristökansalaisina
– ympäristökasvatuksen näkökulma
osallistumiseen”

- ✓ Väitöspäivä 15.1.2010
- ✓ Toimintatutkimus: ympäristökasvatuskurssi Joensuun lyseon lukiossa
- ✓ Haastattelututkimus Helsingissä

Ympäristökansalaisuus

- ympäristökasvatuksen yhteiskunnallinen ulottuvuus & osallistumisen kontekstin merkitys
- mahdollisuus **olla** kansalainen ja **oppia** kansalaisuutta omassa elämässään, itse toimimalla
- ymmärrystä siitä, että omilla ajatuksilla ja teoilla **on** väliä

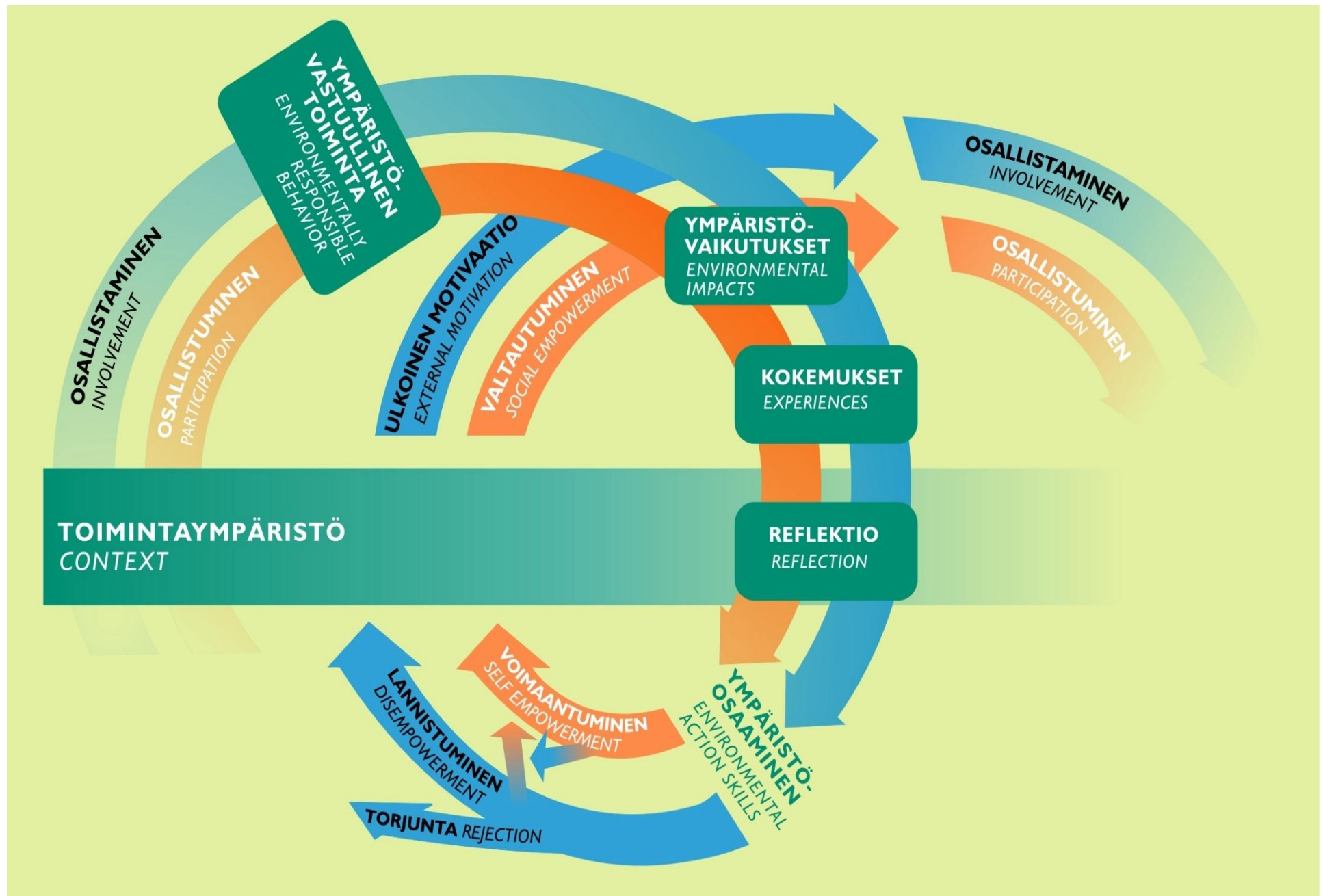
VOIMAANTUMINEN (yksilön taso)

- ✓ luottamus omiin vaikutusmahdollisuuksiin
- ✓ oman roolin kokeminen merkityksellisenä
- ✓ halu toimia

VALTAUTUMINEN (yhteisön taso)

- ✓ vallan ja toimintamahdollisuuksien saamista

(Gretschel 2002; Paloniemi & Koskinen 2005)

Paloniemi, R. & Koskinen, S. 2005.
 Ympäristövastuullinen osallistuminen oppimisprosessina.

Minkälaista oppimista
ympäristövastuullinen
osallistuminen
lapsille ja nuorille
mahdollistaa?

Lapset ja nuoret oppivat

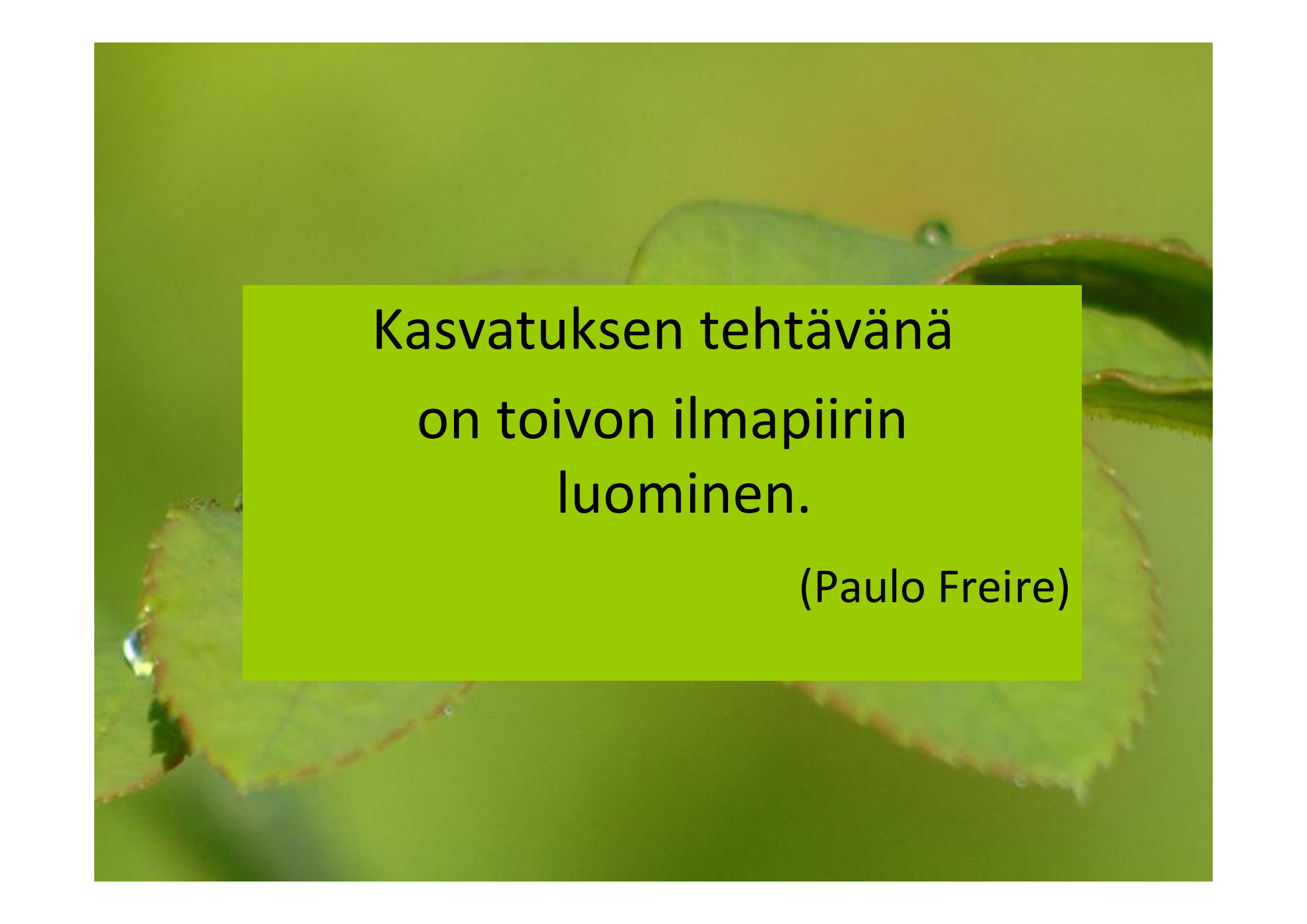
- rakastamaan omaa aluettaan; vastuunottoa ja sitoutumista; yhteisvastuuta ja yhteisöllisyyttä
- itsetuottamusta ja –varmuutta; luottamusta omiin vaikutusmahdollisuuksiin
- ajattelun taitoja; vuorovaikutustaitoja ja vaikuttamisen taitoja
- aktiivisuutta ja halua vaikuttaa
- ”kaupungin tajuamista”; tietoa suunnitteluprosesseista
- ympäristövastuullisia toimintatapoja

Ympäristökansalaisuutta koulussa

- ✓ kaivattua toimintaa ja aitoja vaikuttamisen mahdollisuuksia
- ✓ monipuolista yhteistyötä ja avautumista koulun ulkopuolelle
- ✓ erilaisia vaikuttajia ja toimijoita kouluihin vierailulle
- ✓ sosiaalista, ryhmässä tapahtuvaa oppimista
- ✓ aikuisen rooli kumppanina, tukijana ja toiminnan mahdollistajana

On tärkeää, että
lapset ja nuoret kokevat tulevansa
vakavasti otetuiksi ja kuulluiksi.

Tämä kokemus tuottaa voimaantumista,
valtautumista ja omistajuutta – kykyä ja
halua olla mukana ja kantaa vastuuta

Kasvatuksen tehtävänä
on toivon ilmapiirin
luominen.

(Paulo Freire)